

SVENSKA **BURMA** KOMMITTÉN

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

Kalenderåret 2017

Svenska Burmakommitténs samarbetspartner ACDD delar ut information om lokalvalen i delstaten Chin i december 2017. Foto: ACCD

Innehållsförteckning

Om Svenska Burmakommittén	2
Inledning: situationen i Burma	3
Informations- och påverkansarbete i Sverige.....	4
Demokratiprogrammet i Burma	5
Organisation.....	6

Om Svenska Burmakommittén

Svenska Burmakommittén är en religiöst och politiskt obunden ideell organisation som verkar för demokrati och mänskliga rättigheter i Burma. Vår verksamhet vilar på två ben: direkt stöd till gräsrotsaktivister runtom i Burma och informations- och påverkansarbete i Sverige. Våra projekt i Burma stödjer aktivister som på olika sätt kämpar för fred och demokratisering. I Sverige arbetar vi med att förmedla information om situationen i Burma och med påverkansarbete mot makthavare. Vårt fokus ligger på att lyfta fram röster från Burmas civilsamhälle.

Svenska Burmakommittén grundades som en solidaritetsorganisation år 2000, bland annat till stöd för de tusentals samvetsfångar som då satt frihetsberövade i Burma. Tack vare vårt långvariga engagemang har vi god kännedom om utvecklingen i Burma och förtroendefulla relationer med de demokratiaktivister och gräsrotsföreningar vi samarbetar med. Vår verksamhet genomförs med hjälp av projektanslag och bidrag från organisationer och medlemmar.

Inledning: situationen i Burma

Under 2017 försämrades situationen för mänskliga rättigheter i Burma på flera fronter. Militärens makt och dominans består och dess massiva angrepp under hösten mot folkgruppen rohingya i delstaten Rakhine drev nästan 700 000 personer på flykt till grannlandet Bangladesh. Flera bedömare beskriver nu händelserna i Rakhine som brott mot mänskligheten eller till och med folkmord. Konflikten i norr förvärrades under året och är nu allvarigare än på mycket länge. Omkring 100 000 människor lever som internflyktingar i norra Shan och Kachin och FN tillåts inte leverera nödhjälp till behövande. Burmakommitténs partnerorganisationer vittnar om ett hårdnande klimat för press- och yttrandefrihet och civilsamhällets möjligheter att verka i landet. Flertalet journalister och aktivister greps under 2017 med hjälp av svepande lagstiftning. Aung San Suu Kyi får samtidigt kritik för att hon toppstyr sitt parti, att repressiva och diskriminerande lagar kvarstår och att konsultationerna med civilsamhället minskat sedan National League for Democracy (NLD) kom till makten.

Omvärldens reaktioner på den negativa utvecklingen i Burma ökade efter den dramatiska utvecklingen i Rakhine under hösten men trots en hel del fördömanden vidtogs få konkreta åtgärder mot militären eller regeringen. EU talade om att se över militära samarbeten och eventuellt utöka EU:s sanktioner mot landet. Aung San Suu Kyi själv besökte bland annat Sverige i juni 2017. Hon träffade en rad beslutsfattare, burmeser i Sverige och höll ett tal i riksdagen som modererades av talman Urban Ahlin. I december offentliggjordes att Ahlin var en av fem internationella medlemmar i en expertpanel som ska ge rekommendationer för implementeringen av den Kofi Annan-ledda Rakhinekommissionens rekommendationer.

Som nämnts är militären alltjämt en stor maktfaktor i Burma och genom konstitutionen från 2008 ges militären en viktig politisk roll i landet. Den kan fortfarande agera självständigt utan inflytande från regering och parlament. Till skillnad från ett demokratiskt system så är det inte regeringen som bestämmer över militären.

Karta över Burma. /Grafik: Aotearoa, Wikimedia Commons

Mot slutet av 2017 noterade flera bedömare att stödet för militären bland allmänheten var starkare än på länge, delvis mot bakgrund av dess agerande mot landets rohingyer, som har en stark inhemsk opinion emot sig då de av många ses som inkräktare från Bangladesh. Stödet för Aung San Suu Kyi bedöms fortsatt vara starkt i Burma trots hennes alltmer ifrågasatta ställning internationellt.

Informations- och påverkansarbete i Sverige

Svenska Burmakommittén har under året fortsatt att bedriva informations- och påverkansarbete i syfte att informera om de fortsatta utmaningarna för demokrati och mänskliga rättigheter och påverka politiker och andra svenska aktörer att agera för att stärka skyddet för mänskliga rättigheter i landet. Mot bakgrund av den eskalerande krisen i Rakhine har stort fokus legat på att informera och bilda opinion för att Sverige, EU och FN ska agera i frågan. Konflikterna i norra Burma och försämringen vad gäller press- och yttrandefrihet har varit två andra viktiga teman.

En stor del av informations- och påverkansarbetet 2017 finansierades av Forum Syd och har bestått av seminarieverksamhet, mediearbete, produktion av informationsmaterial och direkta möten med politiker. Nedan följer en sammanfattning av årets aktiviteter. För en mer detaljerad lista, se bilaga 1.

En briefer om Sveriges ställningstaganden om fördrivningen av rohingyer publicerades i november. Svenska Burmakommitténs verksamhetschef skrev om vikten av att sätta press på Burmas ledare i en [debattartikel](#) i Sydsvenskan inför utrikesminister Margot Wallströms besök i Bangladesh och deltagande på ASEM-mötet i Nay Pyi Taw. Ytterligare en [debattartikel](#) publicerades i samband med statskansler Aung San Suu Kyis besök i Sverige i juni. Regelbundna nyhetsbrev har producerats och distribuerats till medlemmar och intressenter under året. Därtill har vi även producerat reportage om våra partners och andra civilsamhällesorganisationer i samband med resor till Burma, vilka publicerats på hemsidan.

Under året som gått har vi fortsatt att träffa beslutsfattare och andra viktiga aktörer för att driva frågor om hur Sverige ska agera för att stödja mänskliga rättigheter i Burma framför allt vad gäller fördrivningen av rohingyer. Detta har skett genom möten med företrädare för

exempelvis regeringen, utrikesdepartementet och Sida i Sverige och Burma, och genom publika initiativ såsom uttalanden och öppna [brev till regeringen](#). Under året har vi genomfört egna och även deltagit i flera globala [kampanjer](#) för att förmå Sverige, EU och FN att vidta åtgärder mot den burmesiska militären. Burmakommittén har arrangerat och deltagit i ett stort antal seminarier under året. Inom det Europeiska Burmanätverket och ihop med andra internationella MR-organisationer gjorde vi flera gemensamma uttalanden under året.

Från vänster: Stella Naw, som bevakar mänskliga rättigheter med särskilt fokus på norra Burma; Aung Khaing Min, från Progressive Voice; och Kyaw Win från Burma Human Rights Network träffar riksdagsledamöterna Olle Thorell (S) och Serkan Köse (S) i december 2017. /Foto: SBK

Under året har vi hållit flera seminarier med inbjudna gäster från det burmesiska civilsamhället. Vi har både anordnat seminarier i egen regi och med andra likasinnade organisationer. I början av året anordnade vi tillsammans med andra organisationer två mycket välbesökta seminarier i [riksdagen](#) respektive på [Sida](#), med inriktning på minoritetsrättigheter, fred och försoning. I april anordnade vi ett seminarium på temat [Skadeskjuten fred](#) där fokus låg på de upptrappade stridigheterna i norra Burma och kvinnors roll i konflikten och fredsprocessen. Inbjudna talare var genusforskaren Jenny Hedström som studerar konflikten i norra Burma och frilansjournalisten Axel Kronholm som på uppdrag av Svenska Burmakommittén tagit fram en rapport om stridigheterna i norr och fredsprocessen. Den 3 oktober anordnades

seminariet ["70 år av konflikter i Burma"](#) tillsammans med Civil Rights Defenders. Talare var Burmaexperten Bertil Lintner och intresset var stort – seminariet blev fullbokat.

I december hade vi besök av människorättsaktivister bland annat från vår partnerorganisation Progressive Voice. De hade ett gediget program med seminarier och möten med parlamentariker, journalister och andra beslutsfattare, inklusive statssekreterare Ulrika Modéer. Besöket avslutades med det välbesökta seminariet ["Perspektiv från Myanmar på landets utmaningar"](#) som arrangerades av utrikesdepartementet och där Burmakommitténs ordförande Matilda Hald var moderator.

Svenska Burmakommittén stod även värd för ett möte i december med nätverket European Burma Network (EBN) som samlar likasinnade organisationer från hela Europa. Nätverket träffas en gång om året för diskutera aktuella frågor och för att samordna kampanjarbete. Delegationer från Storbritannien, Irland och Belgien deltog tillsammans med inbjudna talare från Burma.

Tidigare under hösten anordnade vi en fortbildningsresa till Sverige för representanter från våra samarbetspartners i Burma. På

programmet stod fördjupningskurser om att arbeta med genus, icke-rasism och mänskliga rättigheter anordnade av bl.a. Burmakommittén och Amnesty. Vi anordnade även möten med svenska beslutsfattare och seminarier öppna för allmänheten, t.ex. ["Konflikter utan slut – berättelser från Burma"](#) i samarbete med Föreningen för utvecklingsfrågor (FUF). Dessa besök, som vi har anordnat under flera år, är en viktig del av vårt arbete med att stärka aktörer inom det burmesiska civilsamhället och resan till Sverige ger förutom fortbildning även tillfällen att träffa beslutsfattare, allmänhet och media. För en mer detaljerad lista på aktiviteter, se bilaga 1. Besöket finansierades av Folke Bernadotteakademien.

Under 2017 har vi även fortsatt att sprida nyheter och information om Burmakommitténs projekt i Burma via sociala medier och hemsidan. På Facebook riktar vi oss till en intresserad allmänhet och i slutet av året hade vi 1 327 följare på Facebook, vilket var en ökning med 82 följare från föregående år. På Twitter fokuserar vi på att nå opinionsbildare, beslutsfattare, journalister och civilsamhällesorganisationer. Twitterkontot hade i slutet av året 617 följare, en ökning med 70 följare från 2016. [Hemsidan](#) har uppdaterats löpande under året.

Demokratiprogrammet i Burma

De militära övergreppen mot rohingyerna splittrar civilsamhället i Burma. Det är djupt olyckligt och oroande att många journalister, aktivister och organisationer tar militärens agerande i försvar. Samtidigt finns det genuint demokratiska röster inom civilsamhället som är i stort behov av stöd. Burmakommittén har under året fortsatt att stödja demokratiskt inriktade organisationer och vi har nu nio partnerorganisationer med verksamhet i 11 av Burmas 14 delstater/regioner. Liksom tidigare år har arbetet till stor del inriktats mot att stärka organisering, deltagande och ansvarsutkrävande på lokal nivå. Som ett resultat av det här arbetet har exempelvis hundratals bönder återfått konfiskerad jordbruksmark. Opinions- och påverkansarbete har även utgjort en viktig del av arbetet. Under året har våra samarbets-

organisationer bland annat granskat och rapporterat om bristerna hos Burmas [människorättskommission](#) och villkoren för [textilarbetare](#) i olika rapporter. I december 2016 gjordes en rad förändringar i lagen som reglerar den lokala förvaltningen efter långvarigt påverkansarbete från bland annat en av våra partnerorganisationer.

Mot slutet av året har krisen i Rakhine varit ett överskuggande tema. Vi är stolta över att flera av våra partnerorganisationer öppet har tagit ställning för rohingyernas rättigheter och mot militärens våld. Den inhemska opinionen mot rohingyerna är stark och det är förenat med stora risker att öppet försvara dem i Burma. Vår samarbetsorganisation Progressive Voice har varit en av de mest frispåkiga rösterna i Burma i

den här frågan. Förutom att kritiskt granska och rapportera om övergreppen har de varit en samlade kraft för andra kritiska röster. De har samordnat uppprop från fler än 80 lokala organisationer för en oberoende utredning av kränkningarna i Rakhine och med framgång talat inför FN:s råd för mänskliga rättigheter i samma fråga.

Flera samarbetsorganisationer har även arbetat med att förändra diskriminerande attityder genom utbildningar och opinionsbildning i sociala medier. Hundratals ungdomar har utbildats i frågor om rasism och diskriminering i både Yangon och på andra orter runt om i landet. Under året har vi även inlett ett nytt samarbete med en organisation i Sittwe i Rakhine som arbetar med både rohingyer (muslimer) och arakaneser (buddhister), vilket är mycket sällsynt. Det projekt vi stödjer handlar om att

förändra diskriminerande attityder och stärka framtidshoppet hos majoritetsbefolkningens ungdomar.

Under 2017 utvärderades vårt program av en extern utvärderare med gott resultat. Utvärderingen visade bland annat att verksamheten bidrar till att stärka demokratiska aktörer inom det civila samhället, på lokal nivå. Programmet bedömdes vara mycket relevant och genomförs med ett stort mått av lokalt ägarskap och konfliktkänslighet. Samtidigt lyftes flera utmaningar fram som bland annat handlar om interndemokratin hos partnerorganisationerna, den breda ansatsen vad gäller teman och geografisk spridning och genomslaget i genusfrågor. Inför 2018 rekommenderades ett större men mer fokuserat program med högre personaltäthet.

Deltagande ungdomar på träning arrangerad av vår nya partnerorganisation i delstaten Rakhine. /Foto: KKL

Organisation

Personalstyrkan bestod under året av tre heltidsanställda, två i Stockholm och en i Yangon. En ny mycket erfaren handläggare anställdes vid kontoret i Yangon i början av året och en ny informations- och påverkansansvarig anställdes i Stockholm sedan den tidigare slutat. Under 2017 antog styrelsen en ny övergripande strategi för organisationen för perioden 2018-2021.

Föreningens verksamhet har i huvudsak finansierats av Sida (demokratiprogrammet, 6,4 miljoner kr.), Forum Syd (informationsinsatsen, 566 000 kr.) och Folke Bernadotteakademien (studieprogrammet, 288 000 kr.). Övriga inkomster bestod av medlemsavgifter och mindre gåvor från medlemmar.

Förtroendevalda

Styrelse

Svenska Burmakommitténs styrelse bestod efter årsmötet 2017 av följande ledamöter och suppleanter:

Matilda Hald Ordförande och medlem i arbetsutskottet

Marie Månson Ledamot och medlem i arbetsutskottet

Jörgen Schönning Ledamot och medlem i arbetsutskottet

Gunilla Odin Ledamot

Andreas Boström Ledamot

Eva-Maria Munck Ledamot

Karin Valtersson Ledamot

Yee-Yin Yap Ledamot

Helen Buhtoo Suppleant

Alexander Jätmaa Suppleant (avgick i december 2017)

Valberedning:

Karin Strandås Ordinarie

Shantana Shahid Ordinarie

Brittis Edman Suppleant

Susanna Lif Suppleant

Föreningsrevisor:

Martin Nilsson Ordinarie

Jan Hodann Suppleant

Extern revisor:

(Grant Thornton)

Johan Andersson Ordinarie

Josefine Linnea Fors Suppleant

Personal

Under året arbetade totalt fyra anställda, motsvarande knappt 3 heltidstjänster. Kristina Jelmin, verksamhetschef, och Liz Tydeman, programansvarig, arbetade båda 100% under året. Johanna Kvist, informations- och påverkansansvarig, arbetade 100% fram till maj då hon lämnade sin tjänst. Tjänsten stod tom fram till augusti då Noak Löfgren tillträdde på 100%. I december började Alexander Jätmaa som vikarie under tiden som Noak Löfgren är på föräldradighet (januari-augusti 2018). I samband med detta avgick Alexander Jätmaa som suppleant i styrelsen.

Medlemmar

I slutet av 2017 hade Svenska Burmakommittén 101 betalande medlemmar. Arbetet med att öka antalet medlemmar fortgår och i den nya strategin är målet att nå minst 750 betalande medlemmar år 2021.

Bilaga 1: aktiviteter och medieinslag inom informationsarbetet 2017

Egna seminarier

2017-12-12 [Seminarium](#): "Brott mot mänskligheten i Burma – vad händer nu?" Samarrangemang med Civil Rights Defenders och Progressive Voice.

2017-11-02 [Seminarium](#): "Konflikter utan slut – berättelser från Burma" med Ko Thet (CYSH) och Zun Moe (Progressive Voice som talare, i samarbete med Föreningen för utvecklingsfrågor (FUF).

2017-10-03 [Seminarium](#): "70 år av konflikter i Burma" med Burmakännaren Bertil Lintner som talare. Genomfördes i samarbete med Civil Rights Defenders. Matilda Hald modererade samtalet.

2017-04-04 Seminarium innan årsmötet "Skadeskjuten fred i Burma/Myanmar" med Jenny Hedström och Axel Kronholm. Modererades av Johanna Kvist.

2017-02-02 Seminarium på Sida med fredsforskaren Kristian Stokke från Norge.

2017-02-01 Seminarium i riksdagen om situationen i Burma ett år efter att den nya regeringen tillträtt, fokus på MR och etniska grupper, programansvarig Liz Tydeman i panelen och verksamhetschef Kristina Jelmin modererade (övriga paneldeltagare: statssekreterare Ulrika Modéer, Frida Perjus från Palmecentret och Abul Kalam från Swedish Rohingya Association).

Publikationer

2017-11-20 [Briefer](#) om Sveriges agerande vad gäller Rakhinekrisen. Publicerades på hemsidan.

Deltagande i andras evenemang

2017-12-14 [Seminarium](#): "Perspektiv på Myanmar på landets utmaningar" Seminariet arrangerades av UD och gästades av Burmakommitténs partnerorganisationer. Ordförande Matilda Hald modererade samtalet och kansliet var behjälpligt vad gäller upplägg och förberedelse.

2017-12-09 Svenska Burmakommittén stöd värd för ett möte inom det europeiska burmanätverket (EBN) 9-10 december. Deltagare från Storbritannien, Irland, Belgien, Sverige och med gäster från Burma.

2017-12-07 Ordförande Matilda Hald talade vid [seminariet](#) "Conflict resolution and interreligious relations - the case of Burma" som arrangerades av Svenska Missionsrådet på Uppsala Universitet.

2017-11-09 [Seminarium](#): "Building Peace – Meet Activists from Burma/Myanmar". Samarrangemang med Uppsala Peace and Development Students' Association (UPAD) och Folke Bernadotteakademien (FBA)

2017-10-24 Verksamhetschef Kristina Jelmin deltog i panelsamtal om situationen i Burma arrangerat av SSU Stockholm på Socialdemokraternas kansli Sveavägen 68.

2017-04-06 Johanna Kvist föreläste på Linnéuniversitetet, inbjuden av Amnesty Växjö, om situationen för folkgruppen rohingya.

Debattartiklar, pressmeddelanden och uttalanden

2017-12-20 Pressmeddelande med anledning av fängslade Reutersjournalister

2017-12-13, Debattartikel: Sverige kan göra skillnad i Burma - debattartikel av partnerorganisationen Progressive Voice, publicerad på Bistandsdebatten.se

2017-12-11 Progressive Voice, Stella Naw och BHRN i intervju med Sanna Björling from Dagens Nyheter.

2017-12-12 [Gemensamt uttalande](#) angående FN:s säkerhetsråd och situationen i Rakhine.

2017-12-11 [Uttalande](#) med anledning av EU-ministerrådsmöte.

2017-11-20 Publicerade översikten "[Från ord till handling – Sverige måste intensifiera sitt agerande för de förföljda rohingyerna](#)."

2017-11-20 Undertecknade tillsammans med 35 andra organisationer ett öppet brev med titeln "[Call for a special session of the UN Human Rights Council on the deteriorating human rights situation in Myanmar](#)"

2017-11-13 [Uttalande med anledning av EU-ministerrådsmöte](#). Publicerades på hemsidan, lyftes i sociala kanaler och skickades till beslutsfattare och press. Caroline Szyber (KD) lyfte uttalandet i intervju med Expressen.

2017-09-13 Verksamhetschef Kristina Jelmin [intervjuades](#) i Arbetaren.

2017-09-12 Verksamhetschef Kristina Jelmin deltog Sveriges Radios *Studio Ett*.

2017-09-04 Verksamhetschef Kristina Jelmin deltog i P3 Nyheter nyhetstimme.

2017-11-20 Debattartikel i Sydsvenskan av verksamhetschef Kristina Jelmin "[Utrikesminister Margot Wallström måste sätta press på Burmas ledare](#)"

2017-07-21 Uttalande med anledning av utvisningen av Emanuel Rise.

2017-07-17 Initiativtagare och författare till gemensamt uttalande om fängslade burmesiska journalister signerat av 68 lokala och internationella organisationer.

2017-06-12 [Debattartikel](#) i *SVT Opinion* verksamhetschef Kristina Jelmin tillsammans med Palmecentret och Civil Rights Defenders "Sverige får inte vara tyst om Burma".

2017-06-12 Öppet brev till Statsministern angående besöket av Aung San Suu Kyi.

2017-03-16 [Debattartikel](#) på *Bistandsdebatten* om att kvinnoorganisationer är nyckeln till jämställdhet i Burma.

2017-02-17 [Öppet brev](#): "Civil Society in the shadow of Myanmar's military"

Urval av medieinslag som Burmakommittén medverkat i eller bidragit till

2017-12-27 [Intervju](#) med ordförande Matilda Hald i tidningen ETC Uppsala.

2017-11-13 Nyhet: Caroline Szyber (KD) refererar till Svenska Burmakommitténs uttalande i intervju med Expressen. [Uttalande med anledning av EU-ministerrådsmöte](#)

2017-11-06 Tre burmesiska gäster intervjuades av Sanna Björling, Dagens Nyheter. Artikeln publicerades 12 november, under rubriken "[De härskar med religionen](#)".

2017-09-22 Nyhet: Liz Tydeman [intervjuades](#) av Globalportalen. Artikeln publicerades 25 september.

2017-09-21 Verksamhetschef Kristina Jelmin deltog i SR P1 *Människor och Tro*.

2017-09-18 [Faktaruta](#) i tidningen Metro.

2017-09-13 Verksamhetschef Kristina Jelmin [deltog](#) i Aftonbladet Webb-tv + TV3.

2017-06-12 Intervju av Axel Kronholm i *Omvärlden* med verksamhetschef Kristina Jelmin.

2017-06-12 Verksamhetschef Kristina Jelmin P1 morgon "Det är långt kvar till Demokrati i Burma"

2017-05-10 Svenska Burmakommittén och Civil Rights Defenders ber MR-ambassadören Annika Ben David lyfta fram kränkningar av rättigheter i Rakhine, Shan och Kachin i kommande besök i ett öppet uttalande/analys.

2017-04-28 Intervju med studenter från Göteborgs universitet om situationen för folkgruppen rohingya.

2017-01-12 Johanna Kvist i [samtal](#) med Axel Kronholm i *OmVärlden Podd* om året som gått i Burma.